

*Алексєва Валерія Олексіївна,
студентка, спеціальність «Технології
та дизайн виробів з деревини»,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
Науковий керівник: Асатуров Сергій Константинович,
кандидат історичних наук, доцент,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*

СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ПРАЦІ В ДЕРЕВООБРОБНІЙ ГАЛУЗІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТРУДОВИХ КОЛЕКТИВІВ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Деревообробна галузь традиційно є однією з ключових сфер промисловості України, зокрема у Західному регіоні. Проте в останні роки, особливо в умовах війни, соціальна ситуація в трудових колективах деревообробних підприємств зазнає суттєвих змін. Соціологічний аналіз умов праці, соціального самопочуття працівників та загальної ситуації в галузі дозволяє виявити глибинні проблеми та потенційні шляхи їх вирішення.

Соціологія праці як інструмент аналізу.

Соціологія праці — це галузь соціології, що вивчає характер, умови, організацію та соціальні наслідки трудової діяльності. Вона досліджує такі аспекти, як задоволення працею, умови праці, професійна ідентичність, соціальні взаємини в трудових колективах. Саме ці категорії особливо важливі в деревообробній галузі, де значна частина працівників працює у фізично складних умовах, часто з низькою оплатою праці та нестабільністю зайнятості.

Особливості деревообробної галузі України.

У деревообробній галузі України зайняті переважно чоловіки середнього віку з середньо-спеціальною або професійно-технічною освітою. Значна частина підприємств знаходиться у сільській місцевості, що накладає свій відбиток на соціальну мобільність працівників. Умови праці на багатьох підприємствах залишаються далекими від європейських стандартів: високий рівень фізичного навантаження, недостатнє забезпечення безпеки, низька заробітна плата.

Згідно з даними дослідження [1], у 2022 році середня зарплата в галузі знизилася порівняно з попередніми роками, а рівень зайнятості впав через руйнування логістики, зменшення попиту та загальні економічні труднощі.

Проблеми та виклики:

Основними соціальними проблемами є:

- Трудова міграція через низькі зарплати та складні умови праці багато кваліфікованих працівників виїжджають на роботу за кордон.
- Автоматизація та технологічні зміни, старіші працівники часто не мають змоги адаптуватися до нових технологій, що породжує ризики безробіття.
- Низька соціальна захищеність, багато працівників працюють без офіційного оформлення, що позбавляє їх соціальних гарантій.

Перспективи покращення ситуації:

Для поліпшення соціального стану працівників галузі необхідно:

- Стимулювати модернізацію виробництв з одночасним підвищенням соціальних стандартів;
- Розвивати профспілкові організації та колективні договори;
- Проводити соціологічний моніторинг настроїв працівників, щоб вчасно реагувати на зміни.

Важливо також враховувати міжнародний досвід – зокрема в країнах Центральної Європи, де деревообробна промисловість змогла підняти соціальні стандарти завдяки інвестиціям у людський капітал та соціальний діалог [2].

Висновки:

Деревообробна галузь України потребує не лише економічної, але й соціальної модернізації. Забезпечення гідних умов праці, підвищення рівня соціального захисту та активізація соціального діалогу – ключові чинники сталого розвитку галузі. Соціологічні дослідження можуть відіграти важливу роль у виявленні проблем і формуванні ефективної політики в цій сфері.

Література:

1. Kovalchuk, M. (2023). *Labormarket in Ukraine in woodworking industry: wartime challenges and ways to overcome*. ResearchGate.
https://www.researchgate.net/publication/377935141_LABOR_MARKET_IN_UKRAINIAN_WOODWORKING_INDUSTRY_WAR_TIME_CHALLENGES_AND_WAYS_TO_OVERCOME
2. Petrenko, I. (2021). *Ensuring the competitiveness of the Ukrainian woodworking industry in the post-pandemic period*. SHS Web of Conferences, 100, 02001.
https://www.shs-conferences.org/articles/shsconf/abs/2021/37/shsconf_sdppp2021_02001/shsconf_sdppp2021_02001.html

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук**

**ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ім. І.Ф. КУРАСА НАН УКРАЇНИ**

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЯГЕЛЛОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)

ФОНД ГЕРДИ ХЕНКЕЛЬ (Німеччина)

УНІВЕРСИТЕТ МАЙНЦА ІМЕНІ ЙОГАННА ГУТЕНБЕРГА (Німеччина)

КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П. ХАШДЕУ (Молдова)

МУЗЕЙ КАРОЛЯ І В БРАЇЛІ (Румунія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ:
СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

10 квітня 2025 р.

м. Київ

Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи / за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 10 квітня 2025 р. Київ, 2024. 357 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи», яка була організована кафедрою міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України 10 квітня 2025 р. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює широке коло питань щодо витоків, традицій, розвитку та перспектив української дипломатії; аналізу стану дипломатії в умовах сучасних глобальних викликів та стратегічних пріоритетів світової, європейської та вітчизняної дипломатії в умовах російсько-української війни.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, а також усіх хто цікавиться питаннями сучасних міжнародних відносин та розвитку української дипломатії.

Рекомендовано вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 16.05.2025 р.).

Редакційна колегія:

Ткачук В.А., д-р екон. наук, проф. (голова);
Ніколаєнко С.М., д-р пед. наук, проф. (співголова);
Тонха О.Л., д-р сільгосп. наук, проф. (голова);
Любовець О.М., д-р істор. наук, проф.
Харченко С.В., д-р філол. наук, проф.
Хвіст В.О., канд. іст. наук, доцент

Відповідальна за випуск докт. іст. наук, проф. Любовець О.М.

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.